

29T SANS

2019

SANSKRIT

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×12 = 12
Q. No. 2 carries 4 marks each	4×4 = 16
Q. No. 3 carries 6 marks	6×1 = 6
Q. No. 4 carries 2 marks each	2×3 = 6
Q. No. 5 carries 3 marks	3×1 = 3
Q. No. 6 carries 8 marks	8×1 = 8
Q. No. 7 carries 4 marks	4×1 = 4
Q. No. 8 carries 4 marks	4×1 = 4
Q. No. 9 carries 4 marks	4×1 = 4
Q. No. 10 carries 6 marks	6×1 = 6
Q. No. 11 carries 4 marks	4×1 = 4
Q. No. 12 carries 2 marks	2×1 = 2
Q. No. 13 carries 2 marks each	2×2 = 4
Q. No. 14 carry 1 mark each	1×3 = 3
Q. No. 15 carry 1 mark each	1×4 = 4
Q. No. 16 carries 2 marks each	2×2 = 4
Q. No. 17 carries 10 marks	10×1 = 10
	<hr/>
	Total = 100

Contd.

1. Answer each of the following questions by writing only the actual correct word : 1×12=12

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ প্ৰত্যেকটোৰ উত্তৰত কেৱল প্ৰকৃত আৰু শুদ্ধ শব্দ লিখা :

- (a) The 'Raghuvamśam' is a Mahākāvya/Khaṇḍakāvya.

(Choose the correct answer)

‘ৰঘুবংশম্’ এখন মহাকাব্য/খণ্ডকাব্য।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (b) What is the name of the canto XIII of the 'Raghuvamśam' ?

‘ৰঘুবংশম্’ৰ ত্ৰয়োদশ সৰ্গটোৰ নাম কি?

- (c) What is the name of the source book of the 'Śrīmadbhagavadgītā' ?

‘শ্ৰীমদ্ভগৱদ্গীতা’ৰ আধাৰ গ্ৰন্থখনৰ নাম কি?

- (d) Who is referred to as 'ধনঞ্জয়' ?

‘ধনঞ্জয়’ বুলি কাক বুজোৱা হৈছে?

- (e) How many verses are there in the 'Gītā' ?

‘গীতা’ত সৰ্বমুঠ কিমান শ্লোক আছে?

(f) Who is the author of 'Nāgānandam'?

‘নাগানন্দম’ৰ ৰচয়িতা কোন?

(g) Write an equivalent of the word 'paryod' in Sanskrit.

‘পয়োদ’ শব্দটোৰ এটা সংস্কৃত প্ৰতিশব্দ লিখা।

(h) Who was Malayavatī?

মলয়বতী কোন আছিল?

(i) Fill in the blank :

খালী ঠাই পূৰোৱা :

শাস্ত্ৰেচ্ছাৰ্ঘ্য _____।

(j) Who wrote 'Vṛttamañjarī'?

‘বৃত্তমঞ্জৰী’ কোনে ৰচনা কৰিছিল?

(k) What is said to be the mouth of Vedāngas?

কি শাস্ত্ৰিক বেদাঙ্গৰ মুখ বুলি কোৱা হয়?

(l) Write the name of the Sanskrit book written by Dr Mukunda Madhava Sharma.

ড° মুকুন্দ মাধৱ শৰ্মাই ৰচনা কৰা সংস্কৃত গ্ৰন্থখনৰ নাম লিখা।

2. Translate *four* of the following taking *one* from each part :

4×4=16

তলত দিয়া প্রতিটো অংশৰ পৰা এটাকৈ বাছি মুঠ চাৰিটাৰ অনুবাদ কৰা :

Part I / প্রথম অংশ

- (a) अथात्मनः शब्दगुणं गुणज्ञः
पदं विमानेन विगाहमानः ।
रत्नाकरं वीक्ष्य मिथः स जायां
रामाभिधानो हरिरित्युवा च ॥
- (b) रसातलादादिभवेन पुंसा
भुवः प्रयोक्तोद्वहनक्रियायाः ।
अस्याच्छमम्भः प्रलयप्रबृद्धं
मुहूर्तवक्त्राभरणं बभूव ॥

Part II / द्वितीय अंश

- (c) अशोच्यानन्वशोचस्त्वं प्रज्ञावादांश्च भाषसे ।
गतासूनगतासूंश्च नानुशोचन्ति पण्डिताः ॥
- (d) न जायते म्रियते वा कदाचित्
नायं भूत्वा भविता वा न भूयः ।
अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणो
न हन्यते हन्यमाने शरीरे ॥

Part III / तृतीय अश्न

- (e) भो महासत्त्व, किमनेन वृथाप्रयासेन? न खलु शङ्खचूडः शङ्खधवलं शङ्खपालकुलं मलिनीकरिष्यति। अथ ते वयमनुकम्पनीयाः, तदियमस्मद्विपत्तिविकल्पा यथा न परित्यजति जीवितमम्बा, तथाभ्युपायश्चिल्यताम्।
- (f) अये। इयमसौ योषित्। (शङ्खचूडं दृष्ट्वा) नूनमनेनाप्यस्याः सुतेन भवितव्यम्, यदर्थमाक्रन्दति। (समन्तादवलोक्य) न खलु पुनः किञ्चिद् भयकारणं पश्यामि। तत् कुतोऽस्य भयं भविष्यतीति किमुपेत्य पृच्छामि?

Part IV / चतुर्थ अश्न

- (g) मध्ययुगस्य प्रारम्भे (नवमशतिकायाम्) कालिकापुराणमिति पुराणं विरचितमासीत्। तस्मात् कालादारभ्य असमराज्ये संस्कृतभाषायाः चिन्ताचर्चा अभवत्। षोडशशतिकायां कामरूपस्य कोचविहार इति स्थाने (अधुना पश्चिमबङ्गे) रत्नमाला-व्याकरणनाम्ना नूतनस्य व्याकरणसम्प्रदायस्योद्भवो जातः।
- (h) षड्विंशत्यधिकोणविंशतिशततमे (१९२६) वर्षे श्रीहट्टनामके स्थाने “असम-संस्कृतवोर्ड” इति एका समितिः असमसर्वकारेण निर्मिता। अस्याः समितेः अधीने बहवः पाठशालाः सन्ति यत्र संस्कृतस्य अध्ययनमध्यापनं च इदानीं यावत् चलिते स्तः।

3. Explain with reference to the context *any one* of the following verses :

1+1+4=6

তলত শ্লোকবোৰৰ যিকোনো এটাৰ প্ৰসঙ্গ সঙ্গতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰা :

(a) পক্ষচ্ছিদা গোত্রभिदात्तगन्धाः

शरण्यमेनं शतशो महीध्नाः ।

नृपा इवोपप्लविनः परेभ्यो

धर्मोत्तरं मध्यममाश्रयन्ते ॥

(b) गुरोयियक्षोः कपिलेन मेध्ये

रसातलं संक्रमिते तुरङ्गे ।

तदर्थभूर्वीमवदारयद्भिः

पूर्वेः किलायं परिबर्धितो नः ।

4. (a) Account for the case ending in 'विमानेन' in 2(a) and 'परेभ्यः' in 3(a).

1×2=2

প্ৰশ্ন সংখ্যা 2(a) ত থকা 'বিমানেন' আৰু প্ৰশ্ন সংখ্যা 3(a) ত থকা 'পৰেভ্যঃ' পদ দুটাৰ
বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰা।

(b) Derive 'भाषसे' in 2(c) and 'म्रियते' in 2(d).

1×2=2

প্ৰশ্ন সংখ্যা 2(c) ত থকা 'ভাষসে' আৰু প্ৰশ্ন সংখ্যা 2(d) ত থকা 'ম্ৰিয়তে' পদ দুটাৰ
বুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰা।